ՔՈԵՓՈՐՆԵՐ

Թարգմանությունը՝
ԱՐԱՄ ԹՈՓՉՅԱՆԻ

[illegible]Ղ ԱՆՁԵՐ

[illegible]Ս — Ագամեմնոնի որդին
[illegible]Ա — Նրա ընկերը
[illegible]ՈՒՄԲ — բաղկացած ծայնարկու կանանցից
[illegible]Ա — Օրեստեսի քույրը

[illegible]ԵՍՏՐԱ
[illegible]Ս

ՊՐՈԼՈԳՈՍ

(Երգեհարթակի վրա Ագամեմնոնի շիրիմը, ետևում ապարանքն է, որի առջև՝ Զևսի, Ապոլլոնի, Հերմեսի արձանները: Գալիս են Օրեստեսն ու Պիլադեսը):

ՕՐԵՍՏԵՍ.— Անդրաշխարհի Հերմես, հորս գահի հսկիչ,
Դարձի՛ր փրկիչ ու զորավիգ աղերսողիս:
Վերադարձել, եկել եմ այս հողը կրկին,
Կանգնած հորս շիրմաթմբին՝ աղաչում եմ,
Որ ինձ անսա, ակա՛նջ դնի: Նվիրել եմ
Իմ հոգածու Ինաքոսին մի մազափունջ,
Երկրորդն առա, հա՛յր իմ, քեզ եմ ձոնում տխուր:
Ավա՜ղ, կողքիդ չեմ ողբացել վախճանը քո,
Չեմ կարկառել քո դիակին ձեռքերը իմ...
(Երգչախմբի ուղեկցությամբ հայտնվում է Էլեկտրան):
Ի՞նչ եմ տեսնում: Ինչո՞ւ է խումբը այն կանանց
Գալիս այստեղ՝ հագած սգո սև հանդերձներ:
Ի՞նչ ենթադրեմ... Արդյո՞ք դարձյալ դժբախտություն,
Արդյո՞ք տանը մի նոր վիշտ է այժմ տիրել:
Գուցե նրանք կամենում են ուրախացնե՞լ
Հորս հեղմամբ, մեղմե՞լ ոխը մեռյալների:
Այդպես էլ կա. Կարծեմ տեսնում եմ նրանց մեջ
Էլեկտրային՝ քրոջը իմ, վշտից լլկյալ:
Օ՜ Զևս, օգնի՜ր ինձ ծնողիս մահվան համար
Վրեժ լուծել, սատա՛ր եղիր դու այդ գործում:
Մի կողմ քաշվենք, ո՛վ Պիլադես, ականջ դնենք,
Թե ինչ աղոթք կուղղեն նրանք աստվածներին:

(Օրեստեսն ու Պիլադեսը մի կողմ են գնում: Էլեկտրան ձայնարկուների հետ մոտենում է գերեզմանին):

[illegible]ՀԱՍՆՈՒՄԸ.— Մեզ պալատից են առաքել, **Ստրոֆե 1**
[illegible] ենք բերել շիրմին: Ողբով ծեծում ենք
    [illegible] մեր,
[illegible] են մեր այտերն արնոտ, բաց վերքերից,
[illegible] եղունգների:
[illegible] հառաչել է սիրտը լացով...
[illegible] մեջ
[illegible] ենք զգեստները մեր,
[illegible]ները մեր կրծքերի:
[illegible]ները անժպիտ
[illegible]ում են մեզ անդադար:

[illegible] Զարհուրանքը՝ **Անտիստրոֆե 1**
[illegible]այուրն այս պալատի, գիշերվա մեջ մռնչալով,
[illegible] ծանրությամբ փլվեց հանկարծ անդորրաշունչ
[illegible] վրա կնոջ:
[illegible] ելեց սրտասարսուռ մի բղավոց...
[illegible]չներն այդ ծանր երազի
[illegible] անունից բարբառեցին.
[illegible]նողների դեմ ուղղված
[illegible]թյունն էր դա ստորերկրյա,
[illegible]ականքը ցասումնալի»:

[illegible] սիրո այս պարգևով **Ստրոֆե 2**
[illegible] չարիքն է ուզում կանխել:
[illegible] երկիր...
[illegible] կարգադրել է գալ այստեղ
[illegible] անաստված. սոսկալի է
[illegible] բանն ասել ինձ համար,
[illegible]ված արյունն ինչպե՞ս կարող է նա քավել...
[illegible]՜դ, օջա՜խ ապերջանիկ,
[illegible]՜դ, ավա՜ղ, ավերվա՜ծ տուն.
[illegible] մարդկանց միշտ ատելի
[illegible]րն է այս տունը պատել
[illegible] մահվան օրից:

[illegible]ված շուքն՝ անցյալում **Անտիստրոֆե 2**
[illegible], անդիմակա,

Մարդկանց սրտում
Խոր ակնածանք առաջացնող,
Էլ չի իշխում: Քուն է դրել
Զարհուրանքը... Բախտն է դարձել
Մարդկանց աստվածն ու զորեղ է նա աստծուց:
Բայց զգոն է Արդարը միշտ.
Ոմանք լույսով են պատժվում
Ոմանց սպասում է պատուհաս:
Իրենց կյանքի աղջամուղջին,
Այլոց՝ փրկում է ցայգը մութ:

Ահ, ուր առանց տարհուսելու պաղել է բիծը արյունի, **Ստրոփէ 8**
Արյամբ սնված հողը վրեժ է միշտ ծնում:
Չարիքն անեղ դանդաղում է մինչ այն պահը,
Երբ կուտականա հանցավորի մեջ մեղքի ախտը անավոր:

Կկործանվի նա, ով պղծեց ամուսնական
    այս օջախը: **Անտիստրոփէ 8**
Եթե անգամ բոլոր գետերը աշխարհի
Միանալով կազմեն մեկ գետ, նրա ջրով
Չի մաքրվի արյան բիծը ապականված, պիղծ ձեռքերից:

ԷՊՈԴՈՍ

Մականագիրն ավերել է քաղաքը մեր,
Աստվածները արտաքսել են ինձ հայրական իմ օջախից,
Ստրկություն է ինձ վիճակվել:
Օ՜, ստիպված եմ եւ դրվատել
Ինձ իշխողի արարքները, լինեն արդար, թե՝ անարդար:
Հարկավոր է քինի խեղդե՜լ
Ատելությունը իմ սրտի...
Դեմքս թաքցրած հագուստի տակ,
Ծածուկ ցավից ընդարմացած՝
Ողբում եմ բախտն իմ տերերի:

ԷՊԻՍՈԴԻՈՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԷԼԵԿՏՐԱ.— Ո՜վ ստրուկ կանայք, ապարանքի հոգատարնե՜ր.
    Ուղեկցեցիք դուք ինձ մինչեւ այս շիրիմը,

Արդ, օգնեցե՛ք ինձ օգտակար մի խորհրդով:
Այդ տխուր իմ հեղումը կատարելիս՝
Ի՞նչ աղոթքով, հաճո խոսքով հորս դիմեմ:
Արդյո՞ք ասել. «Սիրելին իր սիրելիին,
Կինը՝ մայրն իմ, քեզ՝ ամուսնուդ, առաքել է այս պսակը»:
Ո՛չ. այդ ասել չեմ հանդգնի՝ հորս շիրմին
Սուրբ այս նվերը թափելիս, կկարկամեմ:
Գուցե խոսեմ, ինչպես սովոր են միշտ մարդիկ.
«Թող այս ընծան ուղարկողին աստվածները արժանին տան»,
Ասել է թե՝ չարիքների դիմաց՝ չարիք:
Կամ գուցե լուռ, անարգանքով (չէ՞ որ այդպես
Հայրս զոհվեց) հողին շփեմ հեղուկը այս
Եվ սափորը, որպես մի աղբ դեն նետելով,
Գնամ կրկին, առանց հայացքս շրջելու:
Սիրելինե՛ր, օգնեցե՛ք ինձ, խորհո՛ւրդ տվեք:
Մենք ընդհանուր թշնամություն ենք բաժանում,
Մի թաքցրեք ձեր սրտում ոչինչ երկյուղելով.
Ճակատագրին միշտ անխտիր ենթակա են
Եվ ստրկացվածն այլոց ձեռքով, և՛ ազատը:
Արդ, խոսեցե՛ք, եթե խոհեմ խորհուրդ կտաք:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Հարգում եմ ես հորդ դամբարանն
ինչպես բագին.
Խոսքիդ հլու՝ կխոսեմ այժմ ի սրտե:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Այո՛, խոսի՛ր, թե հարգում ես այս շիրիմը:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Երբ դու հեղես, հավատարիմ
մարդկանց համար աղո՛թք արա:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Արդյոք իմ ո՞ր մերձավորին ես անվանեմ
հավատարիմ:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Նախ քեզ, ապա բոլոր նրանց,
որ ատում են Էգիսթոսին:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Այսինքն՝ ինձ և քեզ համա՞ր աղոթք անեմ:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Ես հուշեցի, մնացյալը՝
ինքդ խորհիր:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Բայց ուրիշ ո՞ւմ ես համարեմ դաշնակիցն իմ:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Օրեստեսին, թեպետև նա
տարագիր է:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Այո՛, իրավ, շատ տեղին էր հիշեցումդ:

ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Նաև հայրդ սպանողներին
չմոռանաս:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Բայց ի՞նչ ասել. ես չգիտեմ, թելադրի՛ր ինձ:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Դու աղոթիր, որ մի աստված կամ
մարդ նրանց մոտ հայտնվի:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Վրիժառո՞ւ արդյոք կանչեմ, թե՞ դատավոր:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Կանչիր նրան, ով կսպանի
սպանողներին:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Բայց բարեպա՞շտ կլինի այդ աղերսանքով
դից դիմելը:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Հարկավ, քանզի չարիքի դեմ
չարիքով ես դու հատուցում:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Ո՜վ երկնային ու երկրային բանբերներից
մեծագույնդ.
Ընդառա՛ջ եկիր, Հերմե՛ս, և տարփողի՛ր
Խոսքս ի լուր ստորերկրյա այն ոգերի,
Որ հսկում են ապարանքը իմ հայրական,
Ի լուր Երկրի, որ ծնում է ամենայն ինչ,
Հղիանում հար նորանոր պտուղներով:
Արդ, հեղում եմ ես կատարում գերեզմանին
Եվ, կոչելով հորս, ասում. հա՛յր, խղճա՛ ինձ
Ու Օրեստին քեզ սիրելի, տո՛ւր մեզ կանգնել այս
տան գլուխ:
Մեր մայրն ասես վաճառել է մեզ, արտաքսել՝
Փոխարենը ձեռք բերելով Էգիսթոսին.
Գիտցի՛ր, նա էր աջակիցը քո սպանության:
Ես հիմա եմ մի աղախին, իսկ Օրեստը աքսորյալ է՝
Զրկված ինչքից ժառանգական: Քո խոնջանքի
Արդյունքները նրանք մսխում են զեխությամբ:
Թող Օրեստին բարի դիպվածն այստեղ բերի,
Աղաչում եմ, հա՛յր, ականջ դիր աղերսանքիս:
Տո՛ւր ինձ, ո՜վ հայր, իմ չար մորից խոհեմ լինել
Եվ ձեռքերս հավերժորեն անբիծ պահել:
Սա էր աղոթքը ինձ համար, իսկ մեղսագործ ոսոխներս
Թող շուտ տեսնեն քո սպանության վրեժխնդրին,
Թող Արդարը մահն նրանց մահով քավի:
Սոփեղված եղա իմ գեղեցիկ աղոթքի մեջ
Անեծք խառնել, անագորույն մի աղերսանք:

Արդ, հոժար մեզ ընկերներից բերկրանք, և թող
Ձեզ սատարեն աստվածները, Երկիրն, Արդարը հաղթական:
Այս աղոթքով՝ ընծան հեղում եմ ես անձ,
Իսկ դուք ձեռք համեմեցեք ձեր կականով
Ու գամբռանին երգեցեք մի տխուր պեան:
(Էլեկտրան հեղում է կատարում գերեզմանին):
ՊԱՐԱԽՈՒՄԲ.— Հորդ արտասուք դուք թափեցեք՝ ընկրճելով
[illegible]ն ընկած մեր արքայի:
[illegible]ի դեմ այն մեր բարու ապավենն է,
[illegible]գործողը պիղծ մեղքի:
[illegible] ընծան, լսի՛ր, լսի՛ր
[illegible] տանջված այս սրտերի,
Ո՜վ [illegible]պաշտելի մեր տիրակալ:
Եղե՛կ, եղե՛կ,
[illegible]՜ գար Ռիզակակիր
[illegible] մի այր, փրկիչը տան,
[illegible] մի Արես՝ ձեռքում սեղմած կոթն իր սրի,
Ի[illegible] դներ այս կռվի մեջ
[illegible]կան հետ սրաթափ:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Հողը խմած պատարագը հալյս ընդունեց:
Այժմ դուք ինձ օգնեցեք մի նոր խորհրդով:
ՊԱՐԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Խոսի՛ր իսկույն, թարթառում է
Երկչոտ սիրտս:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Շիրմին գտա այս կտրված մազափունջը:
ՊԱՐԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Արդյոք այրի՞ է պատկանում,
թե՞ աղջկա.
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Այդ հանելուկն ամեն ոք շատ հեշտ կլուծի:
ՊԱՐԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Անկարող է ծերը լինել
դետահանի պես դյուրըմնկալ:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Ո՞վ կարող էր կտրել խոպոպն ինձնից բացի:
ՊԱՐԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Ոխիշներն էլ, սակայն նրանք
տոնախնդր են:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Նայի՛ր, որքա՜ն նման է այս մազափունջը...
ՊԱՐԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Նմա՞ն, ինչի՞ն, տենչո՞ւմ եմ ես
այդ իմանալ:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Իմ մազերին, բոլորովին նույնն են տեսքով:
ՊԱՐԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Մի՞թե Օրեստն է այդ ընծան
հանել թաքուն:

ԷԼԵԿՏՐԱ.— Այո՛, նրա խոպոպն է սա անտարակույս:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Սակայն ինչպե՞ս է հանդգնել
Նա գալ այստեղ:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Հղել է այս փունջը որպես հորը ընծա:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Օ՜, դու դարձյալ արցունքաբեր
խոսք ասացիր,
Մի՞թե նրա ոտքն այս հողին չի դիպչելու:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Մի դառնություն հորդեց հանկարծ իմ սրտի մեջ,
Կրծքիս ասես հարվածեցին սուր սլաքով,
Փոթորկալի, անդիմադիր մի պոռթկումով
Արցունքը թափվեց ծարավատանջ իմ աչքերից,
Երբ ես տեսա մազափունջը. ուրիշ ոչ ոք
Մեր քաղաքից չէր պատվի հորս այդ ձևով:
Եղեռնագործը նույնպես այն չէր պարգևի.
Մայրս է, այո՛, բայց այդ անվանն արժանի չէ,
Զավակներին չի սիրում այդ կինն անաստված:
Օ՜, եթե ես այժմ հաստատ իմանայի,
Որ նվերն է սա մարդկանցից ամենից շատ
Ինձ սիրելի Օրեստեսի... Ցնցվում է սիրտս հույզերից:
Ավա՜ղ, եթե այս խոպոպը
Ձայն ունենար և բանբերս լիներ հիմա,
Ինձ կազատեր մի տանջալի երկվությունից
Ու պարզ կասեր՝ արդյո՞ք պարգև է թշնամո՛ւ
Եվ արժան է քամահրանքով դեն նետվելու,
Թե՞ դամբանի այդ մեծարանքն ու նվերը
Հարազատ է ինձ և ինձ հետ սրտի սգա:
Կոչում եմ ձեզ, քանզի նրա՛նք գիտեն միայն,
Թե մրրիկը ուր կտանի նավն իմ բախտի,
Եվ եթե մեզ փրկություն է վիճակվելու,
Փոքրիկ սերմից վիթխարի ծառ կգոյանա:
Ո՛հ, հետքեր կան. սա մի երկրորդ նշան է մեզ,
Ու այս ոտքը իմին նմա՞ն է չափազանց:
Բայց տեսնում եմ երկու հոգու ոտնահետքեր,
Մեկն իրենն է, մյուսն՝ ինչ-որ մի ուղեկցի:
Այս կրնկի ուրվագիծը իմն է ասես,
Ոտքս հետքին ճշգրտորեն համընկնում է.
Օ՜, տանջվում եմ, խիստ անհանգիստ է իմ հոգին:
(Դամբանաքարի հետևից ելնում է Օրեստեսը):

ՈՐԵՍՏԵՍ.— Աղերսի՛ր դից, որ քո մյուս աղոթքներն էլ
Իրագործվեն այս մեկի պես բարեհաջող:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Իսկ ո՞րն արդեն նրանց կամքով իրագործվեց:
ՈՐԵՍՏԵՍ.— Աչքիդ առաջ կանգնած է նա, ում համար
դու աղոթք արիր:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Բայց ի՞նչ գիտես, թե ում էի այժմ կոչում:
ՈՐԵՍՏԵՍ.— Օրեստեսին, որի համար շատ ես տանջվել:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Մի՞թե իրոք իմ աղերսանքը կատարվեց:
ՈՐԵՍՏԵՍ.— Օրեստեսն եմ, մի՛ որոնիր քեզ ինձանից
սիրելի մարդ:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Իսկ եթե դու, օտարակա՛ն, ցանկանում ես
խորամանկե՞լ:
ՈՐԵՍՏԵՍ.— Ուրեմն՝ ես դավ եմ նյութում ինքս իմ դեմ:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Կամ ուզում ես իմ դաժան բախտը ծանակե՞լ:
ՈՐԵՍՏԵՍ.— Այդ դեպքում ես սեփական բախտս կծաղրեմ:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Ուրեմն՝ ես Օրեստեսի հե՞տ եմ խոսում:
ՈՐԵՍՏԵՍ.— Չես ճանաչում, երբ կանգնած եմ ես քո առջև,
Իսկ քիչ առաջ մազափունջս նկատելով
Եվ տնտղելով գերեզմանի վրա հետքերը իմ՝
Դու ցնծացիր, ասես թե ինձ տեսել էիր:
Նայի՛ր ասա, դի՛ր խուզված այս կտրած տեղը,
Եղբորդ հերքն է՝ քո մազերին այնքա՜ն նման:
Իսկ հագո՞ւստս. չէ՞ որ ձեռքիդ ստեղծածն է այն,
Ինքդ ես հյուսել պատկերներն այս գազանների:
(Էլեկտրան լալիս է):
Ո՛հ, զսպի՛ր քեզ, թող հրճվանքից սիրտդ չարքի:
Հիշի՛ր, որ մեր հարազատները ատում են մեզ:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Սիրելի՜դ իմ, մեր հայրական տան պահապա՛ն:
Արցունքներիս, փրկության ու տոհմի՜ս հույս,
Հաղթող ձեռքով հորդ տունը ե՛տ նվաճիր:
Աչքի՛ս բերկրանք. քառապատկեց բախտը ներս
քո ներկայությամբ:
Ճակատագիրը հայր դարձրեց քեզ ինձ համար,
Նաև պիտի սիրելի մայր քեզ անվանեմ,
Քանզի մորս արդարաբար ատում եմ ես.
Քույրս ես դու, զի նա սպանվեց անգթորեն,
Հավատարիմ եղբայրս ես և տերը իմ:
Թող աստվածներն Արդարությունն ու Ուժը քեզ,

Եվ թող երրորդ դաշնակիցդ լինի Զևսը ամենազոր։
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Զև՛ս, Զև՛ս, եղիր ականատե՛սն այս ամենի,
Նայի՛ր արծիվ հորից զրկված զավակներին։
Նա կործանվեց զազիր իժի օղակների
Մեջ գալարուն։ Որբ մնացած իր ձագերին
Քաղցն է տանջում, քանզի վեր է նրանց ուժից
Իրենց հոր պես որս բերել բույնը անտերունչ։
Էլեկտրայի և իմ մասին այս բանն ասվեց.
Քո աչքերի առջև զարմիկ են որբացած,
Երկուսիս էլ վտարել են մեր օջախից։
Եթե վճռել ես զոհերով շռայլորեն քեզ պատվող հոր
Զավակներին ոչնչացնել, էլ ո՞ւմ ձեռքից
Այդքան առատ, ճոխ պարգևներ դու կստանաս,
Թե չորանա արքայական տոհմի բունը,
Ո՞վ կզոհի բագիններիդ պարարտ ցուլեր.
Եթե ջնջես դու սերունդը արծիվների,
Հար կզրկվես մարդկանց հղվող քո հուսալի բանբերներից։
Օգնի՛ր, դյուրավ դու կարող ես փրկել այս տունը փառավոր,
Որը հիմա փլուզված է հիմնահատակ։
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Օ՜ մանուկներ, ձեր հայրական
տան փրկիչներ,
Սիրելինե՛րս, լռեցե՛ք. ձեզ կլսեն,
Լեզվին գերի՝ կարող է մեկն այս ամենը
Հասցնել պալատ։ Օ՜, երանի՜ ես տեսնեի
Նրանց դիերը կպրահոտ կրակի մեջ...
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Լոքսիասը չի խարդախի, զորավոր է խոսքը նրա.
Նա վտանգին ընդառաջ գալ հրամայեց
Եվ բացատրեց ինձ մեծաձայն՝ մարդկային ջերմ
Սիրտը լափող բյուր ցրտաշունչ աղետներով,
Եթե հորս սպանողներին չվճարեմ
Նմանատիպ բիրտ սպանությամբ։ Ասաց, որ ես,
Մի մոլեգին ցուլի նման, կոչնչացնեմ ինչքս ամբողջ,
Որ, կրելով բազում անեղ պատուհասներ,
Մեղքիս դիմաց կհատուցեմ և իմ հոգով։
Քանզի, ասաց, ստորերկրյա դևը ահավոր
Ծանր աղետ է բերում մարդկանց արյունակից։
Զարհուրելի վարակն է մաշկն այնժամ պատում,
Իր անողորմ ժանիքներով կրծում հոգին տանջահարված,

[illegible]ից սիրտը մարդկանց դարձնում է ալեհեր:
«[illegible]իմաներն,— ասաց,— քեզ հար կհալածեն,
[illegible]ի նրանց կառաջի քո հոր արյունը»:
[illegible] սպառնաց, որ ընդերքից, պարտքն ուրացող
արյունակցին,
[illegible] անցյալ վրեժի նետը կհասնի:
[illegible]նություն, գիշերային զարհուրանքներ,
[illegible] հսկում է նրան մեռյալը անարգված,
[illegible] երազում մեզո՚մ իսկ և, հանկարծ հոնքերը կիտելով,
[illegible] խարազանով արտաքսում է քաղաքից դուրս:
[illegible]ային ձեռքի մեջ չի բռնի գավաթ,
[illegible]նակցի երբևիցէ նա սուրբ հեղման,
[illegible] անտես զայրույթը հոր պիտի վանի
[illegible]ներից, չի ընդունի նրան ոչ ոք իր հարկի տակ,
[illegible] բոլորին քամահրելի ու ատելի,
[illegible]նով հյուծված՝ կկործանվի նա չարաչար:
[illegible]ն նման գուշակության չհավատալ...
[illegible] նույնիսկ չհավատաս՝ հարկ է գործել:
[illegible] ինչ այժմ հանգում է մի բանի.
[illegible]ները աստծու, հորս մահվան կսկիծը մեծ,
[illegible]ության՝ ինձ պատճառած տառապանքը,
[illegible] այն, որ ավերողները Տրոյի՝
[illegible] քաղաքի բնակիչները մեծափառ,
[illegible]կայությամբ ենթարկվում են երկու կնոջ.
[illegible] արքն ունի կանացի սիրտ, կհամոզվեք դուք
շատ շուտով:

[illegible]ՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Մեծ Մոյրաներ, Զևսի կամքով
[illegible] հասցրեք դուք վախճանին.
[illegible] Արդարն է մեզ ուղեկից:
[illegible] չար լեզվին պատասխանեն
[illegible] լեզվով, գի Արդարության
[illegible] ձայնն է դա պահանջում.
[illegible]նալի հարկի դեմ՝ զարկ արյունալի,
[illegible]գործներն իրենց պատիժը պիտի կրեն,
[illegible] է մեզ ուսուցանում առածը հին:

ՕՐԵՍՏԵՍ.— Օ՜, տարաբախտ դու իմ ծնող, **Ստրոփե 1**
Ես ի՞նչ խոսքով կամ ի՞նչ գործով
Լույս առաքեմ քո հեռավոր
Մահվան մահիճը ստորերկրյա,
Քեզ պարուրող խավարի դեմ:
Թող մեր ողբը եղերաձայն
Մի ամոքիչ նվեր լինի
Իմ նախնիներ Ատրիդներին:

ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ.— Օ՜ զավակս, հանգուցյալի **Ստրոփե 2**
Հոգուն ունակ չէ սպանելու
Հրի զորեղ երախն անգամ.
Ի հայտ կգա քինոտ հոգու ոխը մի օր:
Ողբում են մահը սպանվածի,
Եվ հայտնվում է սգի վրա վրիժառուն,
Զի ծնող հոր մահվան ողբը,
Արդարությանը հեռամուտ,
Վրեժի է կոչում ահեղ:

ԷԼԵԿՏՐԱ.— Ականջ դիր, հայր, դու նաև իմ **Անտիստրոփե 1**
Արտասվալից ողբ ու կոծին:
Զույգ զավակներդ քո շիրմին
Երգում են մի մահվան սգերգ:
Թող դամբանդ նեցուկ լինի
Տնանկներին աղերսարկու:
Որտե՞ղ է մեր բարին արդյոք,
Մի՞թե չարիքն անխորտակ է:
ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ.— Եթե աստվածը ցանկանա,
Դամբանական եղերերգի տեղ կհնչեն
Զվարթաձայն մեղեդիներ,
Եվ արքայի ապարանքում պեաններով
Կողջունենք նոր ու սիրելի իշխողներին:

ՕՐԵՍՏԵՍ.— Օ՜, եթե դու Իլիոնի տակ **Ստրոփե 3**
Մի լիկիացու ձեռքով, հայր իմ,
Ընկնեի՜ր տեգով խոցված,
Տանդ լույս փառք կժառանգեր,
Զավակներիդ ամենուրեք ու հավիտյան
Կնայեին հիացմունքով:

Անդրծովյան երկրի մեջ
Կունենայիր դու մի վսեմ շիրմաբլուր,
Եվ մենք այս վիշտն առավել հեշտ կտանեինք:

ԶՈՀԱԲԵՐՈՒՀԻՆԵՐԸ.— Ընկերների մեջ զինակից, — Անտիստրոփե 2
Որոնք որ մեծ փառքով ընկան,
Նա հիմա էլ երկրի տակ
Գերապատիվ ու փառահեղ մի արքա է,
Սպասավորն է նա ստորերկրյա
Թագավորության հզորագույն իշխողների,
Ողջ արքա էր, մինչ ապրում էր,
Եվ, մինչև պահն օրհասական,
Ձեռքում մական կար ենթարկող:

ԷԼԵԿՏՐԱ.— Ո՛չ, նա չէր ցանկա, հա՛յր իմ, — Անտիստրոփե 3
Որ Տրոյայի պարսպի տակ
Դու ընկնեիր նիզակահար
Եվ թաղվեիր Սկամանդրի մոտ:
Ավելի շուտ՝ քեզ սպանողներն արյունապարտ
Թող կործանվեն ձեռքով իրենց
Հարազատի, ինչպես որ դու.
Ապա և հեռու եզերքներում՝ մահապարգև
Նրանց բախտը կիմանան հույժ թեթև սրտով:

ԶՈՀԱԲԵՐՈՒՀԻՆԵՐԸ.— Օ՛ զավակս, դա ինձ համար ոսկուց անգամ
Թանկ կլիներ, երանելի ամեն բախտից էլ ցանկալի.
Լավ խոսեցիր, և կիրականան խոսքերը քո:
Թնդաշում է արդեն երկնի խարազանը,
Զորավիգ են ձեզ ուժերը անդրաշխարհի,
Մեր ոխերիմ իշխողների ձեռքերից դեռ
Մաքրագործված չէ աղտն արյան.
Հաղթանակը զավակներինն է մնալու:

ՕՐԵՍՏԵՍ.— Այդ խոսքերդ նետերի պես — Ստրոֆե 4
Խոցեցին իմ ականջները:
Զե՛ւս, Զե՛ւս, ընդերքներից
Ուղարկիր ես դու առաքում
Դավաճանենց ու լպիրշ մարդկանց,
Պատուհասի՛ր աչքերով նաև մորն ինձ ծնած:

ԶՈՀԱԲԵՐՈՒՀԻՆԵՐԸ.— Կերգե՛մ ցնծում, երբ որ զարկված՝ — Ստրոֆե 5

Ճշտ այն պահը մահացույժ,
Երբ դի դառնա կողակիցն իր։
Ինչո՞ւ թաքցնել
Այն, ինչ թաքչում է ի սրտե,
Իսկ մեր սրտի նավաքթին
Հոգեկան ժանտ հողմն է բախվում,
Բուռն կիրքը ատելության։

ԷԼԵԿՏՐԱ.— Եթե երբևէ զորավոր, Անտիստրոֆե 4
Ձեռը հուժկու իր բազուկով
Կտրեր նրանց գլուխները,
Կրկին հավատ կառաջանար...
Արդարություն եմ ես ուզում,
Լսեցե՛ք ինձ, Երկի՛ր, ուժե՛ր անդրաշխարհի։

ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Կա հին օրենք. գետնին
ընկած արյան ցայտը
Ուրիշ արյուն է պահանջում։
Կոչում է այն պատուհասող Էրինիսին,
Որ, նախկինում սպանվածների մահվան համար,
Այլոց է միշտ դեպի մահը առաջնորդում։

ՕՐԵՍՏԵՍ.— Ավա՜ղ, ավա՜ղ, ընդերքների
տիրակալներ, Ստրոֆե 6
Ակա՛նջ դրեք մեռյալների անհատարատ
անեծքներին,
Օ՜, նայեցե՛ք դուք մեզ՝ վերջին Ատրիդներին.
Անպաշտպան ենք, օթևանից անգամ զրկված,
Օ՜ Զևս, դեպի ո՞ր կողմ գնանք։

ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ.— Նորից, ահա, սիրտս
ցնցվեց, Անտիստրոֆե 5
Երբ լսեցի ես այդ ողբը,
Թևաթափ եմ եղել դարձյալ,
Քո խոսքերից
Կարծես իմ լյարդը սևացավ...
Բայց երբ հույսը հզորանա,
Վերացնելու այս թախիծը,
Պիտի շողա շքեղորեն։

[illegible]Ա.— Ո՞րը հիշել այն բովանդակ
գեղանքներից. Անտիպատրոսի 6
[illegible] բոլորից, ինչ կրել ենք մենք մեզ ծնած մեր
[illegible]ում.
[illegible] անգամ ոխը ընավ չի մեղմացնի,
[illegible] հանդեպ անագորույն է իմ հոգին,
[illegible] մեջ սակս գայլի սիրտ է...
[illegible]ՈՒՄԲ.— Արիական ոգք ձայնելով՝ ծնծում էի ես
[illegible] իմ Սապֆոյի 7
[illegible] եղերամայր կանանց նման,
[illegible]ակ իմ ձեռքերը անդում էին
[illegible] զարկեր՝ վերից, վարից, այստեղ, այնտեղ.
[illegible]ր, մեծահառաչ հեծեծանքով
[illegible]ում էի ես ինքս, ինձ, իմ գլուխը ապերջանիկ...
[illegible]— Ավա՜ղ, ավա՜ղ, իմ դուստրիմ, Սապֆոյի 8
[illegible]կա՞ն մայր, ինչպե՞ս, ինչպե՞ս հանդգնեցիր
[illegible] սգո տուրք ծնողի,
[illegible]ակից ժողովրդի,
[illegible]աստ մեր տիրական այրին քաղել:
[illegible]— Ավա՜ղ, հորս անփառ թաղումն ակնարկեցիր: Սապֆոյի 9
[illegible] աղկերս անպարտողներն կհատացեն
[illegible]ածների անխախտ կամքով,
[illegible] կամքով իմ բազուկի.
[illegible]նց սպանած՝ չեմ երկնչի մահից անգամ:
[illegible]ՈՒՄԲ.— Այն էլ գիտցիր, որ մարմինը մաս-մաս
[illegible]ոփին: Անտիպատրոսի 9
[illegible]րգ վախենան և Ռուլնիքի ահարգ թաղում.
[illegible]ում էին տառապեցնել
[illegible] մարմինքով անտանելի:
[illegible] լսեցիր ողջ անարգանքը դու քո հոր:
[illegible]— Այդպես մեռավ մեր հայրն, իսկ ինձ
անպատվությամբ և մարդու տեղ Անտիպատրոսի 7
[illegible]ով՝ մեկուսացրել էին. Որանք:
[illegible]ած էր Անդրում, իբրև մոլեգին շուն,
[illegible] տեղ կակաճն էր ինձ բաժին ը[illegible].

Հորդ արցունքը խեղդում էր իմ հառաչները...
Լսո՞ւմ ես, հա՛յր, դու դիրջմի՛ր այս խոսքերը քո սրտի մեջ:
ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ (Օրեստեսին).— Նրա բառերն

ականջիցդ **Անտիստրոփէ 8**
Թող ներս սահեն մաքիդ հանդարտ
ընթացքի հետ։
Գիտես եղածն, իսկ սպասվածն
Թող որ ցասումը քեզ հուշի:
Վայելուչ է քեզ կռապկան հոգով գործել:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Քեզ եմ կոչում, հա՛յր, սատարի՛ր

զավակներիդ քո սիրելի: **Ստրոփէ 10**
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Ես նույնպես, հա՛յր, քեզ եմ
ձայնում արտասվագին:
ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ.— Մենք էլ, նրանց հետ միաբան,
կոչ ենք անում.
Ակա՛նջ դիր մեզ, ելի՛ր ի լույս,
Մեզ հե՛տ եղիր ընդդեմ քո ճենգ ոսոխների:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Ուժը ուժի, և արդարը արդարի հետ

պիտի բախվեն: **Անտիստրոփէ 10**
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Օ՜ աստվածներ, Արդարը թող
հաղթանակի:
ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ.— Դողում եմ ես՝ այդ աղոթքները
լսելով.
Օրհասը շատ է հապաղել,
Այդ, ժամն է մեր աղերսների իրագործման:

Օ՜ տառապյալ, հեզ գերդաստան, **Ստրոփէ 11**
Օ՜ դառնաղետ Արհավիրքի
Արյունահեղ պատուհասներ,
Անտանելի, անավե՜ր վիշտ,
Օ՜ տառապանք անմխիթար.

Թող այս օջախն ապաքինիչ **Անտիստրոփէ 11**
Դարման դրսից չանենքայի,
Չի՛ ի՛ր զարմը պիտի յուծի
Արյունալի վեճերը հին.

Ու ես եմ երգում ընդերքի դեմ:
ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Այո, ստորերկրյա երանելի,
մեծ աստվածներ,
Լսե՛ք դուք մեր աղերսին, բարյացակամ՝
Նեցուկ եղեք մանուկներին,
Հաղթանակը նրա՛նց տվեք:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Հա՛յր, արքային վայել մահով չզոհվեցիր.
Գեթ շնորհի՛ր աղերսողիս գահը քո տան:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Ես նույնպես, հա՛յր, աղերսանքով
դիմում եմ քեզ.
Թող կործանվի՛ Էգիսթոսը ժանտ օրհասով:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Այնժամ մարդիկ հոգեճաշեր քեզ կընծայեն:
Իսկ եթե ոչ՝ հողաթմբում չես մեծարվի,
Բագիններին ծխացող հոտ զոհերից դու զուրկ կմնաս:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Ես նույնպես իմ ամուսնական ողջ օժիտից
Գերեզմանիդ կնվիրեմ շատ ընծաներ,
Առաջինը քո՛ դամբանը կմեծարեմ:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Օ՜ հող, ճեղքվի՛ր, որ նա տեսնի պայքարը մեր:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Պերսեփո՛նե, օժտի՛ր նրան մեծ զորությամբ:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Հա՛յր իմ, հիշի՛ր լոգարանը, ուր սպանվեցիր...
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Հիշի՛ր սրողի նենգ որոգայթը չլսված...
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Օ՜, երկաթե կապանքներո՛վ քեզ չորսացին:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Այլ նենգաբույս, ամոթալի մի ծածկոցով:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Թող քեզ, ո՜վ հայր, այդ անարգանքը արթնացնի:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Օ՜, բարձրացրո՜ւ դու քո գլուխը հպարտ:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Արդարությո՛ւն հղիր իբրև մեզ դաշնակից,
Բարեգթություն՝ ի պատասխան խարդախության,
Եթե, սպառված, դու ուզում ես հաղթանակել:
ԷԼԵԿՏՐԱ.— Լսի՛ր նաև մի այլ աղերս, վերջի՜նը, հա՛յր:
Տեսի՛ր շիրմիդ հեծեծանքով ծնկի եկած
Քույր ու եղբայր քո ձագերին, խղճա՜ նրանց:
Վերացումից փրկի՛ր սերունդը Պելոպսի.
Եվ այնժամ դու, թեպետ մեռած, հավերժ կապրես,
Զի մեռյալի հուշն ապրում է սերնդի հետ.
Միշտ խցանե լողանները թույլ չեն տալիս,
Որ բարակե ցանցն ընկղմվի ծովանդունդը:
Լսի՛ր դիր, հա՜յր, քեզ համար ենք այժմ ողբում,
Քե՛զ կփրկես, եթե հարգես դու ողբը մեր:

ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Ձեր ձեզ աղոթքն արժանի չէ
կշտամբանքի.
Դուք պատվեցիք ձեր հոր անհուն գերեզմանը։
Բայց, Օրեստես, եթե վճռել ես դու գործել,
Հարկավոր է, որ քո՛ բախտը արդեն փորձես։
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Այո՛, ճիշտ է, բայց անհրաժեշտ մեկ հարց ունեմ.
Ինչո՞ւ հղեց մայրս ընծան այս՝ ուշացած,
Մի՞թե ոճիրն այսպես նա հույս ունի քավել։
Չեմ հասկանում, չէ՞ որ երկչոտ այդ պարգևը
Մեռյալ հորս անկարեկից պիտի թողներ։
Խիստ չնչին է նվերը ժանտ մեղքի հանդեպ.
Եթե նույնիսկ մեկն իր ամբողջ ինչքը զոհի,
Զուր կփորձի թափված արյունը նա սրբել...
Ես վերջացրի, եթե գիտես՝ պատասխանի՛ր։
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Գիտեմ, զավակս, չէ՞ որ ես
այնտեղ էի։
Հարկադրեցին այդ բիրտ կնոջը՝ ընծա հղել
Երազներն ու սարսափները գիշերային։
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Իսկ արդյոք ի՞նչ երազ տեսավ,
կասե՞ս ինձ ստույգ։
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Պատմեց՝ իբր երազի մեջ
օձ էր ծնել։
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Իսկ երազի վերջը արդյոք ինչպիսի՞ն էր։
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Բարուրել էր նա այդ օձին,
ինչպես մանկան։
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Ի՞նչ սնունդ էր ուզել զեռունը նորածին։
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Երազի մեջ մայրը նրան
կուրծք էր տվել։
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Իսկ հրեշը չէ՞ր վնասել ստինքը նրա։
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Նա կաթի հետ արյան
թանձրուկ էր դուրս քաշել։
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Զուր չէ նրան այրը հղել այդ տեսիլքը։
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Նա վեր թռավ՝ սարսափից ճիչ
արձակելով,
Տիրուհու այդ ճիչի վրա բռնկվեցին
Ցայգի մթնում շրջապատված ջահերը տան։
Ծեգին՝ հղեց նա այս նվերը՝ հուսալով
Այդ դարմանով արհավիրքի առաջն առնել։

[illegible]ՍՏԵՍ.— Աղերսում եմ ես այս հողին,
հայրս շիրմին,
Որ իմ ձեռքով այդ երազը իրագործվի:
[illegible] տուն, հանդընկնում է ամենայն ինչ.
[illegible] ինձ կյանք տված մոր արգանդից,
[illegible] փաթաթեց իմ խանձարուրում,
[illegible] տառավ սնիքեք ինձ սնուցած՝
[illegible] նա հայրազատ արյան ծծեց:
[illegible] սարսափահար ճիչ արձակել,
[illegible] է տվել զազիր մի հրեշի,
[illegible] անզթորեն սպանելու է: Ես այդ օձն եմ,
[illegible] ձեռքով պիտի ընկնի. երազն այդ է նշանակում:
[illegible]Ի ԳԼԽԱՎՈՐ.— Պատրաստ եմ քեզ երազալույծ
ճանաչել, թող
[illegible] լինի: Այժմ դու մեզ հրամայիր.
[illegible] անենք մենք, կամ ինչի՞ց է պետք խուսափել:
[illegible]ՍՏԵՍ.— Պարզ պատմելն է. Էլեկտրան թող պալատ գնա,
[illegible] մեզ հարկ է գաղտնի պահել իմ միտումը:
[illegible] նրանք, որ նենգությամբ արգո այրին
[illegible]եցին, իրենք նույնպես, նենգության ցանցն ընկնելով,
[illegible]ենք: Լոքսիասն այդպես ինձ խոստացավ.
[illegible] դեռ չի խաբել ոչ մի մարդու:
[illegible] օտար, այլերկրացու հագուստներով,
[illegible]նանք Պիլադեսի հետ դռներին.
[illegible] զինակից եղբայրն է իմ, ընկերն այս տան:
[illegible] տակ ապրողի պես կխոսենք՝
[illegible]ենելով խոսելաձևը Փոկիսի:
[illegible]ները դժկամությամբ մեզ կընդունեն,
[illegible] վերուստ այս օջախը պատժված է:
[illegible] կսպասենք, մինչ՝ պալատի մոտով անցնող
[illegible] մարդ մեզ նկատի ու բարբառի.
«[illegible]ո՞ւ է գոց պահում Էգիսթը ծածկ խնդրող
[illegible]կանց առաջ դռները իր, եթե տանն է»:
[illegible] ժամանակ դռան շեմքից ներս մտնելով՝
[illegible] կտեսնեմ նրան նստած հորս գահին,
[illegible] կամ երես առ երես մենք կհանդիպենք:
[illegible] քաղքից գլուխ ինձ կզննի,
[illegible] Նախքան հասցնի հարցնել. «Որտեղի՞ց ես,

տապարակյան»,
Դի կդառնա՝ արագաշարժ սրով խոցված:
Այնուհետև դեռ անհագուրդ Էրինիսը
Կկլանի արյունով լի երրորդ թասը:
Արդ, Էլեկտրա, դու՛ հետևիր, որ տան ներսում
Ամենայն ինչ ընթանա քաջ մեր ծրագրի:
Իսկ դուք, կանա՛յք, զսպեցեք ձեր լեզուները:
Լուռ մնացեք՝ որտեղ հարկն է, ու խոսեցեք միայն տեղին:
Մնացյալը կհոգա նա, ում դրդումով
Ես մահաբեր սրամարտի եկա այստեղ:
(Օրեստեսն ու Պիլադեսը մի կողմ են գնում: Էլեկտրան մտնում է ապարանք):

ՍՏԱՍԻՄՈՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ.— Սնում է հողն անհաշվելի **Ստրոֆե 1**
Ահագնատես հրեշների,
Խոր ծովերի ընդերքներում
Ծիվաղներ են վխտում զազիր:
Երկնքի և երկրի միջև
Բազում աստղեր կան բարձրադետ.
Սակայն թռչող ու սողացող
Արարածները բովանդակ
Երերում են մրրիկների բարկությունից:

Ո՞վ կարող է նկարագրել **Անտիստրոֆե 1**
Ժպիրհ հոգին տղամարդկանց,
Կամ կանացի լպիրշ սրտից
Բխող կրքերն ամենուժգնակ,
Որ նզովք են մարդկանց գլխին:
Չի համատեղ կյանքում իրոք
Կանանց իշխող անսեր կիրքը
Կործանարար պատուհաս է
Եվ զազրելի հրեշներից էլ ահավոր:

Թող գիտենա ամեն մեկը, ով լրջախոհ **Ստրոֆե 2**
Ու խրատի արժանի է,
Որդու մահվան պատճառ դարձած

[illegible] սափին թշխտ,
Նա հանդգնեց վառել հուրը
Ու մերկացրեց թուրը քոցով
Դյոնը, որ հասակակից էր իր որդուն:
Միջև այդ օրն օրհասական
Նայում էր այն՝ սկսած պահից,
Երբ առաջին ճիչը լսվեց արգանդից նոր ելած մանկան:

Անտիստրոփե 2

Դառն է նաև մեզ նզովել մեկ այլ կնոջ,
Գիշերն առավոտը եղեռնագործ,
Օրը զրկված իր թշնամուց,
[illegible] հորը հարազատ:
Երբ Մինոսը գայթակղեց
Մի ծածկոցով ոսկեղրված:
Երբ Նիսոսը քնի մեջ էր խորասուզվել,
Ծննդոցի դուստրը կտրեց
Մազը նրա անմահության,
Եվ Հերմեսը առաջնորդեց նրան աշխարհը ստորերկրյա:

Ստրոփե 3

Այդ, երբ դաժան պատահություններ մենք հիշեցինք,
Ինչպե՞ս կարող ենք մոռանալ այս տան համար կործանարար
Անմահությունը ատելի,
Ինչ սրտի նվիրված դավը
Իր քաջազեն ամուսնու դեմ,
Ամուսնու դեմ, որ սարսափն էր ոսոխների...
Մե՛նք, հանգած այս օջախում ծառայում ենք
Մենք կանացի իշխանությանը՝ վեհերոտ:

Անտիստրոփե 3

Լեմնոս կղզում գործվեց ոճիրը մեծագույն:
Այդ ահեղ հանցանքը նզովքով, ողբով են միշտ մարդիկ հիշում,
Համարում մեծ չարիքները
Լեմնոսյան այդ ճախճիրի հետ...
Աստվածներից միշտ խորշելի
Մեղքով աղծված տոհմը կորչում է անպատիվ:
Չեն մեծարում մարդիկ նրան, ով գարշ է դից.
[illegible]աստաններն արդար էին ու ճշմարիտ:

Ստրոփե 4

[illegible]

Սուրսայր սուրը
Մխրճվում է կուրծքն ամբարիշտ
Մարդկանց, ովքեր տրորել են
Իր օրենքը
Եվ քամահրել անարգաբար
Զևս աստծու իշխանությունը՝ սրբազան:

Անտիստրոփե 4

Անխախտ է հիմքն
Արդարության.
Օրհասը սուր է կռանում,
Ու գաղտնամիտ Էրինիսը
Մի օր տան մեջ
Դարձյալ արյուն պիտի հեղի:
Հին արյան զարմ հատուցումը դա կլինի:

ԷՊԻՍՈԴԻՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

(Օտարականի հագուստներ հագած Օրեստեսն ու Պիլադեսը բախում են ապարանքի՛ դուռը):

ՕՐԵՍՏԵՍ.— Հե՛յ, դռնապա՛ն, չե՞ս լսում, որ դուռն են բախում:
Ո՞վ կա տանը, հե՛յ, դռնապա՛ն, հե՜յ, դռնապա՜ն.
Երրորդ անգամ եմ ես՝ ձայնում, բացե՛ք դուռը,
Թե՞ չեն սիրում Էգիսթոսի տանը հյուրի:

(Ելնում է ծառան):

ԾԱՌԱ.— Լա՛վ, լսեցի, որտեղի՞ց ես և ո՞վ ես, ճշտի՛ր:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Գնա՛, հայտնի՛ր դու տերերին ապարանքի,
Որ իրենց մոտ մի նորությամբ եմ ես եկել:
Շտապի՛ր, գիշերն արդեն սուրում է սև կառքով.
Ժամանակն է, որ հոգնաբեկ ճամփորդները
Խարիսխ գցեն հյուրամեծար մի հարկի տակ:
Թող այս տանը իշխողներից մեկը ելնի.
Տանտիրուհին կամ ավելի լավ է՝ այրը,
Որ ամոթը չփոխեցնի խոսքերը մեր:
Համարձակ է խոսում այրը՝ այրի՛ հետ,
Ու առավել հեշտ են իրար միշտ հասկանում:

(Ապարանքից դուրս է գալիս Կլիտեմնեստրան):

ԿԼԻՏԵՄՆԵՍՏՐԱ.— Հյուրե՛ր, ի՞նչ է ձեզ հարկավոր,
աստ կգտնեք

Մեր պայմանին վայել ամեն հարմարություն.
Տաք լոգարան, հոգնությունը ցրող մահիճ,
Ձեզ կընդունեն այստեղ շիտակ հայացքներով:
Իսկ եթե դուք ունեք ինչ-որ կարևոր գործ,
Տղամարդկանց հոգսն է դա լոկ, կանչեմ նրանց:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Դավլիսցի եմ, Փոկիսից եմ այստեղ եկել:
Գործով, առանց ուսապարկն իմ, գալիս էի
Դեպի Արգոս, ուր ոտքերս հանգիստ պիտի վայելեին:
Ճանապարհին մի անծանոթ այր հանդիպեց,
Ասաց անունն իր՝ Ստրոփիոս Փոկիսացի,
Եվ, հարցնելով, թե դեպ ուր եմ ճանապարհվել,
Այսպես խոսեց. «Եթե Արգոս ես դու գնում,
Հայտնի՛ր խնդրեմ ծնողներին Օրեստեսի,
Որ մեռել է զավակն իրենց, չմոռանա՛ս:
Կուզե՞ն արդյոք տեղափոխել նրա աճյունը հայրենիք,
Թե՞, հավիտյան սատանդական, նա պիտի թաղվի
օտար հողում.
Հարցրո՛ւ նրանց և ինձ ասա՛, երբ ետ դառնաս:
Մենք ողբացինք հանգուցյալին ու պահում ենք
Նրա մոխիրը պղնձե սափորի մեջ»:
Այսքան էին նրա խոսքերը, իսկ թե արդյո՞ք
Հաղորդեցի դրանք նրան, ում որ հարկն էր,
Ես չգիտեմ, դու ինձնից ստույգ այդ կիմանաս:
ԿԼԻՏԵՄՆԵՍՏՐԱ.— Ավա՜ղ, ավա՜ղ, ամենայն ինչ
խորտակված է հիմնահատակ:
Նզո՜վք այս տան. անկարող ենք քեզ դիմադրել:
Դու հսկեցիր անգամ նրան, ով հեռվում լավ
թաքնված էր,
Եվ, խոցելով նրան դիպուկ քո սլաքով,
Հար զրկեցիր ինձ հարազատ իմ մարդկանցից:
Այդ՝ Օրեստը... Կարծում էի, թե փրկված է,
Թե հեռու են նրա ոտքերն ահեղ տիղմից:
Բայց վերացա՜վ սիրելիս հույսը՝ թե վերջապես
Տունը ազատվեց չարյաց մութի խրախճանքից:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Կցանկանայի այսպիսի տանը անվանի
Ներկայանալ ուրախառիթ պատասխաններով
Եվ լինել ձեզ հաճոյական մի այցելու.
Հյուրն ամենից շատ հյուրընկալ տունն է սիրում:

Սակայն գուա, որ կիներ խիստ անազնիվ՝
Հանգուցյալի մերձավորաց տանը մնալ
Եվ, դրժելով խոստումս, լուրը չհայտնել:
ԿԼԻՏԵՄՆԵՍՏՐԱ.— Այդուհանդերձ՝ քեզ անվայել չեն ընդունի,
Ու չես լինի նվազ հարգի հյուր այս տան մեջ:
Եթե ոչ դու՝ ուրիշը լուրը կհասցներ:
Սակայն բավ է, ժամն է արդեն, որ ողջ օրը
Երկար ուղի կտրած հյուրերն հանգիստ առնեն:
(Սպասներին)
Տղամարդկանց հարկաբաժինն տարեք սրան
Եվ ուղեկից ընկերոջն իր: Հոգ կտանեք,
Որ գտնեն տանն անհրաժեշտ ամենայն ինչ:
Կատարեցե՛ք պատվերս, ձեզ վստահում եմ:
Իսկ ես հայտնեմ լուրը այս տան տիրակալին,
Ինձ հարազատ մարդկանցից դեռ ես չեմ զրկվել,
Գիտեմ՝ ում հետ այդ նորույթի վրա խորհել:
(Կլիտեմնեստրան, Օրեստեսը և Պիլադեսը մտնում են ապարանք):
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Օ՛ սիրելի աղախիններ,
Ժամանակն է,
Որ Օրեստի համար խնդրենք մենք հաղթանակ:
ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ.— Օ՛ զորեղ երկիր, օ՛ շիրմաթումբ,
Որ ամփոփում ես նավատորմիղի
Մեծ առաջնորդի մարմինը քո մեջ.
Ակա՛նջ դրեք մեզ, զորավի՛գ եղեք:
Արդ ժամանակն է, ու Համոզումը
Աջակիցն է մեր: Հերմեսն ընդերկրյա,
Այս դաժան կռվում, ուղղություն պիտի տաս
Օրեստի սրին:
(Ապարանքից դուրս է գալիս Օրեստեսի դայակը):
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Երևում է՝ հյուրը վշտով
տունը լցրեց.
Ահա՛ դայակն Օրեստեսի, լալիս է նա:
Հե՛յ, Կիլի՛սսա, ինչո՞ւ ելար դարպասներից,
Եվ ինչո՞ւ է վիշտը անկոչ ուղեկիցդ:
ԴԱՅԱԿ.— Հրամայեց ինձ տիրուհին՝ հյուրերի մոտ
Կանչել խսկույն Էգիսթոսին, որ խոսակցի
Այրն այրի հետ և նրանից շատ իմանա
Տեղեկությունը նորալուր: Ծգնում է նա

Ծառաներին մռայլ թվալ, բայց աչքերում
Գաղտ ծիծաղ կար, հաճելի էր չարը նրան:
Իսկ մեզ, ավաղ, ձայներն իրենց տեղեկությամբ,
Անտանելի մի տրտմություն պատճառեցին:
Իսկ ինչպիսի՜ բերկրանք կապրի այն մյուսը՝
Իմանալով այդ նորույթը: Վա՜յ դժբախտիս.
Որքա՜ն կյանքիս ընթացքում ինձ վիճակվել է
Ատրեի տանն անտանելի շատ վիշտ կրել:
Մեկ անգամ չէ, որ տառապել է սիրտը իմ,
Սակայն այսչափ ես երբևէ չեմ տառապել:
Տանջվում էի, դիմանում ողջ մորմոքներին,
Բայց սիրելի Օրեստեսը, ցավն իմ հոգու...
Որին մորից առնելով՝ ես սնուցել եմ,
Գիշերները, երբ լալիս էր, չէի քնում.
Օ՜, զուր կորան տառապանքներն իմ բոլոր:
Հարկ է սնել մանկանն ինչպես գազանիկի,
Քանզի չէ՞ որ նա բարբառով դեռ խելահաս չէ:
Չի հայտնի քեզ խանձարուրի նորածինը
Ո՛չ ծարավը, ո՛չ քաղցը, ո՛չ ուրիշ պետքեր.
Մանկան փորիկը ինքն է իր տերը միակ:
Ստիպված ես դու գուշակ լինել, սխալվեցի՝
Ապա դարձյալ նրա բարուրը լվանում:
Սնուցիչ ու լվացարար էի այնժամ,
Տիրակալի ծառայություն մատուցելով՝
Դաստիարակում էի նրան, որ ժառանգը դառնա իր հոր...
Իսկ այժմ նրա մահն եմ հայտնում դառնաբախտս,
Պիտի գնամ ու այս տունը պղծող այրին
Ուրախացնեմ իր փափագած այդ նորույթով:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Իսկ տիրուհին ինչպե՞ս նրան
պատվիրեց գալ:
ԴԱՅԱԿ.— Ի՞նչը ինչպես, չհասկացա, հարցդ մեկնի՛ր:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Արդյոք մենա՞կ, թե՞ թիկնապահ
զինվորներով:
ԴԱՅԱԿ.— Պատվիրեց գալ նիզակակիր շքախմբով:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Դու մի՛ հայտնիր, թե ատում ես
տիրոջը քո.
Թող նա անհոգ՝ մենակ գա լուրն իմանալու:
Գնա՛ իսկույն և քո սիրտը ուրա՛խ պահիր.

Լրատարը խոսքով կարող է հաճոցել։
ԴԱՅԱԿ.— Գուցե քե՞զ էլ բոթը հրճվանք է պատճառել։
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Զևսն ունակ է աղետն անգամ
հրճվանքի դարձնել։
ԴԱՅԱԿ.— Ինչպե՞ս, չէ՞ որ տան հույսն՝ Օրեստը էլ չկա...
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Ո՛չ, անմիտ գուշակն այդպես
կգուշակեր։
ԴԱՅԱԿ.— Ինչ ասացի՞ր, արդյո՞ք ուրիշ լուր չես լսել։
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Փութա՛, կանչի՛ր և կատարի՛ր
հրամանը,
Իսկ մնացյալն աստվածները պիտի հոգան։
ԴԱՅԱԿ.— Լավ, գնում եմ, ենթարկվում եմ քո խոսքերին.
Դից օգնությամբ՝ թող լավագո՛ւյնն իրագործվի։
(Գնում է)։

ՍՏԱՍԻՄՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ.— Արդ, ակա՞նջ դիր աղերսողիս, **Ստրոփե 1**
Օլիմպոսյան դից ծնող Զևս,
Տո՛ւր հաստատուն երջանկություն
Նրանց, ովքեր արդարության են ծարավի.
Ո՛ Զևս, լսի՛ր աղոթքը մեր,
Զի այս խոսքերն Արդարությունն է քեզ ձայնում։

Տան մեջ գտնվող եկվորին, Զև՛ս,
Թշնամյաց դեմ հաղթանա՛կ տուր.
Եթե նրան փառավորես դու հաղթությամբ,
Հոժարաբար քեզ կրկնակի
Եվ եռակի կհատուցի ընծաներով։

Անտիստրոփե 1
Մեր սիրելի այրի որդին
Զարյաց լուծն է այժմ հագել՝
Որբև անփորձ, փոքր ձիուկ.
Չափավորի՛ր վազքը նրա, թող փրկարար
Ռիթմը նրա շարժմանն իշխի՛,
Երբ սրարշավ նա կկտրի այս՝ վազքուղին։

Տան մեջ գտնվող եկվորին, Զև՛ս,
Թշնամյաց դեմ հաղթանա՛կ տուր.

Երբ նրան փառավորես դու հաղթությամբ,
Հօժարաբար քեզ կրկնակի
Եվ եռակի կհատուցի ընծաներով:

Ստրոֆէ 2

Դո՛ւք, աստվածնե՛ր այս օջախի,
Որ ապարանի հարստությունն եք պահպանում,
Լսեցե՛ք մեզ բարյացակամ:
Թող հնօրյա արյունն այժմ
Արդարության թարմ արյունով մաքրագործվի,
Ու այս տանը թող ծեր ոճիրն էլ չծնի նոր զավակներ:

Օ՜ հոյակապ քարանձավի մեծ բնակիչ,
Թող այս տունը
Հառնի գլխուն մի հայացքով
Եվ խավարի միջին քողի ետևից թող
Զվարթատես, ջինջ աչքերով
Տեսնի պայծառ՝ լույս փրկության:

Անտիստրոֆէ 2

Եվ թո՛ղ եկիր մեզ աջակից,
Ո՛վ Մայայի հնարամիտ զավակ, հողի՛ր
Մի համընթաց քամի գործին:
Մութ խոսքով նա եւ քեզ դիմում,
Չի գիշերը պատված է դեմքդ մշուշով,
Ու ցերեկվա լույսի ներքո նույնպես դու պարզ չես երևում:
Օ՜ հոյակապ քարանձավի մեծ բնակիչ,
Թող այս տունը
Հառնի գլխուն մի հայացքով
Եվ խավարի միջին քողի ետևից թող
Զվարթատես, ջինջ աչքերով
Տեսնի պայծառ լույս փրկության:

Ստրոֆէ 3

Այնժամ այս տան ազատության
Փրկարարական երգը կերգեն
Կանայք ձայնով քաղցրահնչյուն:
Ու երբ լսի կիթառների
Երաժշտությունը ողբալի,
Մենք կձայնենք. «Բարեբախտ է քաղաքը մեր,
Մեզ ապագան միայն շահույթ է բերելու.
Մեր սիրելի մարդիկ հեռու են չարիքից»:

Ուրեմն՝ դու խիզախ եղիր, երբ կհասնի
    ժամը գործի,
Երբ քո մայրը գոչի՝ Որդի՜ս,
Պատասխանիր նրան՝ Հա՜յր իմ,
Եվ անպարտավ քո հանցանքը իրագործի՛ր:

Թող Պերսևսի արի ոգին **Անտիստրոփե 8**
Քո սրտի մեջ ներթափանցի,
Ու դու ցասկոտ անագորույն
Քո հարազատ մարդկանց համար,
Որ ննջում են երկրի տակ
Կամ ապրում այս հողի վրա, քաջի՛ք գործիր:
Թող արյունոտ գործը արվի պալատի մեջ,
Ոճրագործները չարաչար մահով ընկնեն:
Ուրեմն՝ դու խիզախ եղիր, երբ կհասնի ժամը գործի,
Երբ քո մայրը գոչի՝ Որդի՜ս,
Պատասխանի՛ր նրան՝ Հա՜յր իմ,
Եվ անպարտավ քո հանցանքը՝ իրագործի՛ր:

ԷՊԻՍՈԴԻՈՆ ԵՐՐՈՐԴ

(Գալիս է Էգիսթոսը):

ԷԳԻՍԹՈՍ.— Գալիս եմ ո՛չ անհրավեր, կանչել են ինձ:
Իմացա, որ աստ եկել են ինչ-որ հյուրեր
Ու լուր բերել՝ բնավին ո՛չ ուրախալի:
Վախճանվել է մեր Օրեստեսն, ու այս տունը,
Որ անցյալի վերքերից դեռ տառապում է,
Պիտի կրի սարսափելի մի նոր մորմոք:
Բայց արդյո՞ք այդ հավաստի է, ինչպե՞ս պարզել.
Գուցե դատարկ բարբաջ է դա երկչոտ կանանց,
Որը օդում պիտի թռչի և զուր կորչի:
Կարո՞ղ ես դու ինձ հաստիչ մի խոսք ասել:

ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Լսել եմ ես, սակայն լավ է՝
    դու ներս գնաս
Ու իմանաս հենց հյուրերից. միջնորդի խոսքն
    անարժեք է,
Երբ կարող ես ինքդ հարցնել բանբերներից:

ԷԳԻՍԹՈՍ.— Գնամ, ուզում եմ իմանալ ես նրանցից՝

[illegible] մահը տեսել են հենց իրենց աչքով,
[illegible], անտարակույս, ճամփաներին են հանդիպում.
[illegible] ձեն խաբի, իմ միտքը խիստ սրատես է:
[illegible] է):
[illegible]ՍԱՅԻՆԵՐԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Զե՛ւս, օ՜ Զևս, ինչպե՞ս այժմ
քեզ դիմեմ,
Որտեղի՞ց սկսեմ աղերսանքը իմ,
Որ խոսքս ուժով
Համազոր լինի զգացմունքներիս:
[illegible] ապարոտվեն այժմ արյունով
[illegible] սրերի շեղբերն մահաբեր:
[illegible] իր արմատով պիտի կործանվի
[illegible]ի սերունդը թշվառ,
[illegible] ազատության կրակն ու լույսը
[illegible] բռնկվեն, և որդին դառնա
[illegible] այս քաղաքի ու իր հայրական մեծ հարստության:
[illegible] ատաքյալը՝ Օրեստը, մենակ
[illegible] երկուսի դեմ է կռվելու,
[illegible] հաղթությունը նրա՛նը լինի:
[illegible] ՁԱՅՆԸ (ապարանքից).— Եղո՜ւկ, եղո՜ւկ, ահա՛
[illegible] իմ:
[illegible] ԳԼԽԱՎՈՐ.— Օ՜հ, լսեցե՛ք.
[illegible] էր դա, ի՞նչ կատարվեց պալատի մեջ:
[illegible] կողմ մենք հեռանանք, որ մասնակից
[illegible] արյունալի սպանությանը:
[illegible], դա պայքարի վերջաբանն էր:
[illegible] դուրս է վազում ծառան և բախում կանանց
[illegible] դռները):
[illegible].— Եղո՜ւկ, եղո՜ւկ, զարկը ցնցեց տիրոջը իմ,
[illegible], բանն այս երրորդ անգամ եմ ես գոռում:
[illegible] Էգիսթոսն. խնդրեմ բացե՛ք
[illegible] կանանց հարկաբաժնի, աղխակները դուրս հանեցե՛ք,
[illegible] գա ամեն ոք, ով ուժ ունի:
[illegible] ուշ է, ինչպե՞ս կօգնես հանգուցյալին...
[illegible] արա՞ն,
[illegible] եմ կանչում իզուր, քնածների
[illegible] Ո՞ւր է արդյոք Կլիտեմնեստրան.

Վախենում եմ, որ նույն կոճղին նաև նրա
Գլուխն արդար զարկը պիտի այսօր կտրի:
(Ապարանքից դուրս է գալիս Կլիտեմնեստրան):
ԿԼԻՏԵՄՆԵՍՏՐԱ.— Ի՞նչ պատահեց, ինչո՞ւ ես տանն աղմուկ գցել:
ԾԱՌԱ.— Սպանում են մեռյալները ապրողներին:
ԿԼԻՏԵՄՆԵՍՏՐԱ.— Օ՜, հասկացա՜ իմաստը քո հանելուկի.
Ով նենգել էր, ի՛նքն էլ դարձավ նենգության զոհ:
Տվե՛ք արագ ինձ տապարը օրհասաբեր,
Տեսնենք՝ ես կպարտվե՞մ, թե՞ կհաղթեմ.
Ահա թե ո՛ւր չարիքները մեզ բերեցին:
(Կենտրոնական դռներից դուրս են գալիս Օրեստեսն ու Պիլադեսը):
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Քեզ եմ փնտրում, այն մյուսը՝ ստացավ լրիվ:
ԿԼԻՏԵՄՆԵՍՏՐԱ.— Ավա՜ղ, ընկա՞ր դու, սիրելի իմ Էգիսթոս:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Սիրում ես դու նրան, փո՛ւյթ չէ, նույն շիրմի մեջ
Դուք կպառկեք. մեռած՝ էլ չես դավաճանի:
ԿԼԻՏԵՄՆԵՍՏՐԱ.— Կա՛ց, զավա՜կս, խնայի՛ր այս կուրծքը քո մոր.
Չէ՞ որ առաջ ննջում էիր նրա վրա,
Կերակրում էր այն քեզ կաթով ախորժահամ:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Օ՜ Պիլադես, ինչպե՞ս վարվել. ահավո՞ր է մորն սպանելը:
ՊԻԼԱԴԵՍ.— Իսկ Լոքսիասի գուշակությունը մոռացա՞ր.
Դու երդվեցիր նրան երդմամբ անխախտելի:
Թշնամացիր բոլորի՛ հետ, բայց ոչ աստծու:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Դու հաղթեցիր, խոհեմ է քո խորհուրդն իրոք:
(Կլիտեմնեստրային)
Հետևիր ինձ. կամենում եմ ես քեզ սպանել նրա կողքին,
Քանզի նրան նախընտրեցիր դու իմ հորից:
Ննջիր նրա հետ հավիտյան, զի այդ այրին
Սիրում էիր, իսկ ամուսնուդ՝ ատում խորշում:
ԿԼԻՏԵՄՆԵՍՏՐԱ.— Սնել եմ քեզ, քեզ հետ ուզում եմ ծերանալ:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Հորս սպանած՝ ինձ հետ ապրե՞լ ես ցանկանում:
ԿԼԻՏԵՄՆԵՍՏՐԱ.— Օ՜ զավակս, դրա դրդիչն ինքը՝ Բախտն էր:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Դե ի՞նչ, Բախտը քո օրհասն է նաև նյութել:
ԿԼԻՏԵՄՆԵՍՏՐԱ.— Չե՞ս վախենում, որդիս, մորդ նզովքներից:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Մայրս է ինձ դժբախտության մեջ նետողը:
ԿԼԻՏԵՄՆԵՍՏՐԱ.— Զավակս, քեզ բարեկամի տուն հղեցի:

[illegible]— Ծածկեցաք ազատ՝ անխոհեմությամբ վաճառվեցի:
[illegible]ՍՏՐԱ.— Ի՞նչ շահ արդյոք ինձ պիտի մնար
[illegible]քեզ վաճառել:
[illegible]— Ամաչում եմ բացեիբաց այդ ասելուց:
[illegible]ՍՏՐԱ.— Նաև քո հոր մեղքերը դու մի մոռացիր:
[illegible]— Տանը մնաց՝ մի պարապվիր դու ռազմիկին:
[illegible]ՍՏՐԱ.— Ծանր է, որդիս, կնոջն ապրել առանց այրի:
[illegible]— Միփում էիք, տանը փակված, պտուղներն
[illegible]ր տառապանքի:
[illegible]ՍՏՐԱ.— Ուրեմն դու, զավակս, մորդ պիտի սպանե՞ս:
[illegible]— Ինձ չէ ո՛չ ես, դու ինքդ ես քեզ սպանողը:
[illegible]ՍՏՐԱ.— Զգուշացի՛ր մոր վրիժառու, ժանտ շներից:
[illegible]— Իսկ հորի՞ցս ինչպես փրկվեմ քեզ ձեռելով:
[illegible]ՍՏՐԱ.— Զուր եմ խնդրում, անզգա ես,
[illegible]ինչպես շիրիմ:
[illegible]— Իմ հոր բախտը նաև քո՛ բախտն է սահմանել:
[illegible]ՍՏՐԱ.— Ավա՜ղ, մի օձ եմ սնուցել ես հանձին քեզ:
[illegible]— Իրավ՝ գիտուն գուշակ էր քո երազն անեղ.
[illegible] սպանեցիր մեղանչելով, արդ՝ ի՛նքդ զոհ դարձիր մեղքի:
[illegible]պալատ]յին տանում է ապարանք):
[illegible] ԳԼԽԱՎՈՐ.— Ես ողբում եմ ճակատագիրը երկուսի,
[illegible] երե արյունալի չարիքներին
[illegible] Օրեստն արդ վերջ դնի, պիտի ափոփվեմ.
[illegible] այս տան դեռ լիովին չի շիջանել:

[illegible]

[illegible].— Արդարությունը ի վերջո   Ստրոփե 1
[illegible] տուն բախանցեց՝
[illegible] պատուհասով:
[illegible] այսօր Ատրիդեսի տուն մտավ նա,
[illegible] երկգլխանի, իբրև երկդեմ մի ժանտ Արես:
[illegible]վերով, հղված Պիթյան Ապոլլոնից՝
[illegible] փախճանը նա չարյաց:

[illegible] տանն արքայական,
[illegible] է աղետներից, ճակատագրից օրհասաբեր.
[illegible]ների ել չեն վատնի

Նրա հարուստ ունեցվածքը:

Անտիստրոֆե 1

Ներթափանցեց այս ապարանք
Նա, ով գաղտնի դավադրությամբ
Պատուհաս էր նյութել խարդախ:
Միջամտեց մաքառման մեջ իրավ ձեռքով
Դուստրը Զևսի, որին մարդիկ Արդարություն են անվանում:
Զուր չէ տրված այդ անունը: Ցասմամբ շնչեց
Եվ կործանեց նա թշնամյաց:

Պիտ ցնծա տունն արքայական,
Զի փրկված է աղետներից, ճակատագրից օրհասաբեր.
Զույգ պղծիչներն էլ չեն վատնի
Նրա հարուստ ունեցվածքը:

Ստրոֆե 2

Պառնասյան մեծ քարանձավի տեր-տիրական
Լոքսիասի դրդումով է ի գործ դրել
Նա իր աննենգ նենգությունը,
Քանզի ժամն էր
Վաղուց սպասված պատուհասի:
Երբ աստվածն է պատվիրել, ապա նրա
Պատվերն երբեք անարգ մարդկանց շահ չի բերի.
Հարկ է հարգել հզորությունը երկնային:
Լույս, լո՞ւյս ենք մենք տեսնում դարձյալ:

Ընկան տան մեծ շղթաները,
Հառնի՛ր կրկին, ո՜վ ապարանք, շատ երկար ես
Հողին հակված դու մնացել:

Անտիստրոֆե 2

Վաղվաղակի ներս կմտնի այս տան
    շեմքից
Ժամանակը ամենազոր, նա օջախը
Կլվանա մեղսանքներից
Եվ կվանի
Մաքրագործմամբ նզովքն իսպառ:
Օտար ենք մենք, բայց նույնպես այս տանն ենք կենում,
Երջանկությունն՝ անդորրավետ ու գեղեցիկ,
Մեզ էլ անշուշտ նորից պիտի բաժին ընկնի:
Լույս, լո՞ւյս ենք մենք տեսնում դարձյալ:

Ընկան տան մեծ շղթաները,

Հառնի՛ր երկինք, ո՜վ ապարանք, շատ երկար ես
Հողին փռված դու մնացել:

ԷՔՍՈԴՈՍ

(Ապարանքից դուրս է գալիս Օրեստեսը: Ներսում երևում են Եգիսթոսի և Կլիտեմնեստրայի դիակները):

ՕՐԵՍՏԵՍ.— Ահա երկու բռնակալները այս հողի,
Որ սպանեցին հորն իմ և տունն ավարեցին:
Ինչպես առաջ, երբ գոռ բազմած էին գահին,
Հաշտ են նրանք: Նույն օրհասին արժանացան,
Ու անխախտ է նրանց ուխտը հավատարիմ միշտ մնալու:
Երդվել էին նրանք մեկտեղ հորս սպանել
Եվ մեկտեղ էլ մեռնել. երդումն այդ զանց չառան:
Ո՜վ վկաներ արհավիրքի, տեսե՛ք ահա
Այս ծուղակը, որ տարաբախտ իմ ծնողի
Բազուկները ու ոտքերը շղթայել էր:
Ինչպե՞ս կոչեմ այն, որ չինեմ ես պերճախոս.
Որսի մի ցա՞նց, գուցե պատա՞ն հանգուցյալի,
Դագաղի ստո՞ր կամ մի թակա՞րդ անազդույն,
Մի որոգա՞յթ, որից ոտքերը ելք չունեն:
Այն պետք կգար մի ոճրագործ ելուզակի,
Որ նենգ դավով կողոպտում է անցորդներին.
Հարվածելիս այդ զենքը ճարտար գործածելով՝
Կոտորեր բազում՝ հագուրդ տալով խարդախ սրտին:
(Սպասավորներին)
Եկե՛ք կանգնեցեք շրջանաձև և բա՛ց արեք
Ծածկույթը այդ, թող հայրը այն լավ նշմարի.
Ոչ իմ հայրը, այլ Հելիոսն ամենատես,
Թող նրան պարզ հայտնի դառնա մորս գործը:
Որ հետո երբևէ նա իմ շիտակ վկան լինի,
Որ իմ մորը արդարաբար եմ ես սպանել:
Եգիսթոսի վախճանը հոգ չէ ինձ համար,
Նա էլ ստացավ իր արժանին, զերթ գայթակղիչ:
Օ՜, ի՞նչ կինն այնչափ կատի իր ամուսնուն,
Որի զավակներին նա կրել է արգանդի մեջ,
Զավակներին՝ մի ժամանակ սիրած, ավա՜ղ, այժմ ատելի...

Թե լինեն իժ կամ ծովային մի ժանտ հրեշ,
Կմահացներ առանց խայթի, լոկ դիպչելով,
Այնքան ժպիրհ, չարախորհուրդ էր կինը այդ:
Եվ նույն տան մեջ պիտի ապրեի ես նրա հետ.
Ավելի շուտ՝ թող կործանեն աստվածները ինձ անզավակ:

ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ.— Ավա՜ղ, ավա՜ղ, զազիր մահը **Ստրոֆ 1**
Գործեց ահեղ արհավիրքներ,
Վիշտն է ծաղկում, եղո՜ւկ նրան, ով որ ողջ է:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Արդյոք սպանե՞լ է նա, թե՞ ոչ. ահա վկան,
Թիկնոցը այս որ ներկել է սուրն Էգիսթի:
Կործանել են ժամանակն ու ցայտքերն արյան
Պերճ հանդերձի դրվագները երփնազունակ:
Արդ, հորս եմ հիշում կրկին. ողբում եմ ես՝
Նայելով այս օրհասական, պիղծ ծածկոցին:
Լլկում են ինձ բիրտ գործերը, մորմոքները մեր սերնդի,
Մեղանչական, անփառունակ հաղթանակն իմ:

ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ.— Անմեղ, անցավ չի քայլում **Անտիստրոֆ 1**
Կյանքն իր ոչ մի մահկանացու,
Աղետները հաջորդում են իրար անդուլ:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Արդ, գիտեցե՛ք, հայտնի չէ ինձ վերջը սրա,
Ասես շավղից դուրս սուրացին ձիերը իմ,
Ինձ կամակոր մտածմունքներն են սլացնում:
Զարհուրանքը մի մոլեգին երգ է հնչում,
Ու իմ սիրտը կաքավում է այդ երգի տակ:
Քանի դեռ ես ողջամիտ եմ, լսեցե՛ք ինձ, սիրելինե՛ր.
Կարծում եմ, որ անարդար չեմ մորս սպանել,
Պղծիչ էր նա, դից ատելի մի այրասպան,
Իսկ դրդիչն իմ հանդգնության Լոքսիասն էր,
Պատգամախոսը պիթական. նա պատգամեց,
Որ այս գործը ինձ կդարձնի անհանցապարտ,
Իսկ թե ներեմ՝ անասելի պատիժ միայն կվաստակեմ:
Օ՜, ոչ մի նետ չի հասնի իմ տառապանքի սահմաններին,
Տեսե՛ք ահա, պատրաստվում եմ ես հեռանալ.
Այս պսակով, ձեռքիս բռնած ձիթենու ճյուղ՝
Գնում եմ հողը Լոքսիասի, կենտրոնն երկրի:
Անդ կաղերսեմ ես կրակի անմար բոցին
Մաքրագործել ինձ արյունից, զի Փեբոսը

Հրամայեց այլ օրհնած չթողնել:
Իսկ բովանդակ ժողովուրդը արգոսական
Թող վկայի, որ արդար է իմ հանցանքը:
Հեռանում եմ, ապերջանիկ վտարանդիս,
Մեռած թե ողջ՝ եղեռնագործ պիտի կոչվի...
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Արդար գործ ես դու կատարել,
բերանիդ զուր
Մի՛ դիր լուծը պարսավական այդ խոսքերի,
Մի՛ նախատիր քեզ. կտրելով զույգ դևերի գլուխները՝
Ողջ Արգոսին դու բերեցիր ազատություն:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Եղո՜ւկ, եղո՜ւկ,
Ահա կանայք, որ նման են Գորգոնների,
Սևազգե՜ստ են, գլուխներին գալարվում են
Զազիր օձեր. փախչե՜լ, փախչե՜լ է պետք իսկույն:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Ո՜վ սիրելի զավակ քո հոր.
ի՞նչ տեսիլներ են քեզ տանջում:
Սրտապնդվի՛ր, մի՛ ենթարկվիր դու սոսկումին:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Ո՜չ, կյանքի տեսիլներ չեն սրանք բնավ.
Ինձ ծնած մոր հղած շներն են մոլեգին:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Քո ձեռքերին արյունը թարմ է
տակավին,
Դրանից է սիրտդ խռովք ներթափանցել:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Օ՜ տիրակալ իմ Ապոլլոն, ավելանո՜ւմ են,
Պիղծ արյո՜ւն է ծորում նրանց գարշ աչքերից:
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Մեկ ելք կա լոկ. դու կդիմես
Լոքսիասին,
Եվ կազատի նա քեզ իսպառ այդ տանջանքից:
ՕՐԵՍՏԵՍ.— Դուք չեք տեսնում նրանց,
սակայն տեսնո՜ւմ եմ ես,
Հեռանում եմ, էլ չեմ կարող մնալ այստեղ:
(Փախչում է):
ԵՐԳՉԱԽՄԲԻ ԳԼԽԱՎՈՐ.— Գնաս բարյավ, և բարեհաճ
քո աստվածը
Թող քեզ հսկի ու պարգևի երջանկություն:
ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ.—Արդ, արքայական ապարանքը այս,
Մոլեգին շնչով,
Ալեկոծեց երրորդ փոթորիկն ահեղ:
Թիեստի ճաշը զավակների մսով

Առաջին հողմն էր ժանտ, արհավրալից,
Երկրորդն օրհասն էր մեր թագավորի.
Լոգարանի մեջ սպանվեց արքայանց
Տիրակալ այրը։
Իսկ երրորդ հողմը սաստ բերեց փրկիչ
Կամ գուցե... կորուստ։
Որտե՞ղ արդյոք, ո՞ր վախճանակետում
Պիտ հանդարտվի ոխն այս տան նզովքի։

(Վերջ է)։